

פרק ח' שרה

ויקברו אותו יצחק וישמעאל בנו אל מערת המכפלה (כה' ט')

מכאן שעשה ישמעאל תשובה והוליך את יצחק לפניו, והוא שיבת טובה שנאמר באברהם (רש"י).

ושואל ראש ישיבת חברון הרש"ז ברודיא צצ"ל איפה מצינו שבגלל זה שיישמעאל הוליך את יצחק לפניו יש כאן סוג של תשובה, מהי החזרה בתשובה שיש בזה?

ופירש כי רואים בתורה את תחילת ירידתו של ישמעאל "ביום הגמל את יצחק" ראתה אותו שרה מצחק היינו שהיא יורה חיצים על יצחק כבדרכן נכון "כעביד המליעג על אדוניו" והיורד מן הדרך הוא תמיד ע"י צחול ובזיוון ממש"כ "ויבז עשו את הבכורה". א"כ תיקונו וחזרתו בתשובה של ישמעאל הוא ע"י שכבד את יצחק ותורתו, וזה ע"י שהוליכו לפניו שהיא אמירה של התכוופות וההערכה לאדונו ובזה רואים את תשובה המשקל.